

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Člankovina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, 18. julija 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 81.

Industrijalizacija balkanskih držav.

Karakteristika za povojno dobo je industrijalizacija vseh balkanskih držav. Ta industrijalizacija se javlja v največji meri v tekstilni industriji. V Jugoslaviji, Grčiji, Bolgariji in Romuniji je tekstilna industrija zelo napredovala. V večini teh držav producira tekstilna industrija najrazličnejše blago in radi tega more zalagati notranje tržišče posameznih držav njih lastna nacionalna produkcija. Razen tega pa se še opaža, da se tekstilna industrijska podjetja selijo iz industrijskih držav v balkanske. Zlasti mnoge tekstilne firme so se preselile iz Čehoslovaške v Jugoslavijo in Romunijo. Razvoj tekstilne industrije pospešuje še razen tega zelo učinkovita propaganda, ki poziva prebivalce, naj kupujejo le blago domačega izdelka. Tako se n. pr. širi med maso v Bolgariji tako razpoloženje, da ni baš najprijetneje nositi narodno nošo iz materijala, ki nima pečata domače produkcije.

Prav tako pade v oči tudi razvoj drugih gran industrije, kakor n. pr. industrija cementa v Jugoslaviji, keramike v Grčiji, sladkorja in lesa v vseh balkanskih državah itd.

Z ozirom na tak položaj je razumljivo, da so nastale gotove težkoče za industrijske države, katere izgubljajo konsumente za svoje produkte. Zato pa se ustvarjajo na Balkanu nova tržišča, katera so v stanu konsumirati večjo množino drugega blaga in obenem se ustvarja ugoden teren za izvoz kapitala.

Zapadni kapital prihaja v velikih množinah v balkanske države, kjer se investira v industriji in bankah. Industrija, katera predeluje surovine, ki se producira v državi, ima vedno velike možnosti za razvoj in to tem bolj, ker je notranji trg balkanskih držav z ozirom na splošni napredek gospodarskega življenja v stanju, da se ogromno razširi.

Zapadno-evropski kapital — francoski, angleški, italijanski in tudi ameriški, je v zadnjem času plasiran v balkanskih državah v veliko manjši količini; vzrok temu je treba iskati samo v sedanji krizi. Ob tej priliki je treba poudariti, da je bil to kapital različne vrste. Med tem ko je bil ameriški in italijanski kapital čisto industrijski in investiran v krajevni industriji, se je angleški kapital razen industrije bavil tudi z bankarskimi posli in s svojim uplivom se je trudil razširiti trgovske zveze med Anglijo in balkanskimi državami. Francoski kapital se je plasiral skoraj izključno v bankah in njegova prva in mogoče celo edina naloga je bila utrditi pozicijo Francije kot izvoznika lastnih produktov na Balkan.

Razvoj industrije v balkanskih državah je imel za posledico tudi spremembo v njih zunanji gospodarski politiki. Četudi so te države ostale v svojem bistvu pretežno agrarne države, je kljub temu njih politika zun. trgovine stremela za tem, da čim bolj zaščitijo malo industrijo, ki je šele v povojih.

Ta politika industrijskega protekcionizma, katere protitež tvori v industrijskih državah težnja po zaščiti pred tujo konkurenco ter pomoči domačemu poljedelstvu, je uplivala na to, da je zelo težko urediti trgovske zveze med balkanskimi državami in državami zapadne Evrope. Zlasti hudo je občutila ta preokret v gospo-

Predpisi o prometu z devizami in valutami.

Centrala industrijskih korporacij v Beogradu je opazila, da si razna podjetja niso na jasnem, kako naj se izvaja razpis Ministrstva za finance z dne 27. junija 1931 št. II 74900. Spričo tega je izdala na svoje članstvo na podlagi pojasnil, ki jih je dobila pri ministrstvu za finance in pri narodni banki, sledečo okrožnico:

1. Zavarovanje valute pri izvozu in opravljanje dobljenih deviz je odpravljeno.

2. Izvoznik mora devize uvoziti in jih izročiti kakor pooblaščen banki zaradi prodaje na borzi. Privatna prodaja deviz ni dovoljena.

3. Izvoznik, ki je obenem uvoznik, lahko devize od izvoza porabi za plačilo faktur za uvoženo blago in za druge poslovne stroške, mora pa to naknadno prijaviti Narodni banki, odnosno njeni podružnici z označbo, kolike vsote neuvoženih deviz je porabil in za kakšen namen.

4. Uvoznik lahko kupi preko pooblaščenih banke v naši državi devize za plačilo uvoženega blaga in za plačilo stroškov, ki so v zvezi z uvozom blaga.

5. Nabavke deviz za plačanje kupov, dividend, taktjem kakor tudi za odplačilo posojil, ki so prijavljena fi-

nančnemu ministrstvu ali Narodni banki, je treba prijaviti Narodni banki, odnosno podružnici.

6. Za nova posojila v inozemstvu, za kreditiranje v inozemstvu ali za pošiljanje denarja na posodo v inozemstvo je potrebno predhodno dovoljenje Narodne banke.

7. Nakup deviz (valut) za potovanja v inozemstvo in za druge potrebe (kakor n. pr. za honorarje, za izvršene usluge itd.) je prost, vendar mora pooblaščen banka presoditi, če zahtevana vsota odgovarja položaju onega, ki zahteva devize (valute).

Narodna banka ne bo izdala posebnih generalnih navodil. Če pooblaščen banka ne ve, kako naj postopa, naj se za informacijo obrne na Narodno banko. Sankcije (kazni) za primer neizvajanja predpisov niso predvidene.

Od raznih strani prihajajo opozorila, da izdani predpisi ne ustrezajo zakonu, ki predvideva popolno svobodo prometa z devizami. Treba pa je pomisliti, da imajo ti predpisi samo namen, obdržati v evidenci gibanje deviz in obvez napram inozemstvu, čemur se ni mogoče ogniti vsaj prvi čas svobodnega režima.

MLINI NE SMEJO TRGOVATI S PŠENICO.

V »Glasniku zavoda za pospeševanje zunanje trgovine« objavila Priv. izvozna družba, da prodaja vojvodinsko pšenico vsem mlinom v državi v omejeni količini po točno ugotovljenih cenah. — Prav tako prodaja družba mlinom pšenico iz drugih krajev države v neomejeni količini, in sicer po objavljenih cenah, ki se plačajo producentom z dodatkom 5 Din, ki jih družba plača kot provizijo trgovcem in zadrugam. V prvi vrsti prodaja družba vagonovsko pšenico. Mlini, odnosno mlinarji se ne smejo javljati na tržišču kot kupeci, niti tedaj, če imajo pravico trgovati z žitom. Mlini, odnosno mlinarji se morajo izjasniti ali za mlini ali pa samo za trgovski obrat.

darski politiki balkanskih držav Čehoslovaška, koja je radi svojih industrijskih produktov zelo zainteresirana na balkanskih državah, kamor je že pred vojno mnogo izvozila.

Sedanja gospodarska kriza je izzvala zelo občutne spremembe v gospodarski politiki balkanskih držav. Vse te države so občutile, da so v prvi vrsti poljedelske države ter da so zainteresirane v izvozu poljedelskih produktov. Konferenca v Varšavi, Bukarešti, Sinaji itd. so pokazale, da stoji poleg vseh teženj po ustanovitvi nacionalne industrije še vedno interes poljedelstva na prvem mestu. Konstatiralo se je celo več, neka skladnost interesov vseh poljedelskih držav, vsled česar je vznikla težnja, da skupno branijo interese na mednarodnem trgu.

Popolnoma razumljivo je, da tako stanje stvari ne more biti brez upliva na ves pravec gospodarske politike balkanskih držav. Radi poljedelske krize so te države ponovno primorane vrniti se k politiki stimuliranja poljedelskega izvoza in k ublažitvi svojega industrijskega protekcionizma. Tak razvoj gospodarske politike balkanskih držav bo brezdvomno olajšal Evropi, da se bo lahko izvela iz obstoječe krize. — Gornja izjava posnemamo po »Cepcu« v Trgovskem Glasniku.

UTRDIŠTEV TRGOVSKIH ZVEZ MED JUGOSLAVIJO IN BELGIJO.

Jugosl.-belgijsko društvo v Bruxellesu organizira izlet belgijskih gospodarstvenikov po Jugoslaviji. Kakor sedaj poročajo, bodo belgijski gosti prišli 2. septembra v Split in od tu nadaljevali pot v Beograd, Zagreb in Ljubljano. Ni dvoma, da bodo povsod čim priskrbejše sprejeti, ker bo s tem obenem dana prilika našim trgovcem, da navežejo nove stike z Belgijo.

Plačila Nemčije na račun reparacij.

Vsa nemška plačila na račun reparacij je treba razdeliti na štiri razdobja:

1. Od premirja do Dawesovega načrta, t. j. do 31. avg. 1924. V tej dobi je Nemčija plačala zaveznikom skupno 10.425.717.401 zlato marko.

2. Od Dawesovega načrta do Youngovega načrta je Nemčija plačala ali v naturalijah ali gotovini 7.963.716.447 zl. mark.

3. Od Youngovega načrta do ustanovitve Banke za mednarodno plačilo. V tem razdobju je plačala Nemčija vsega skupaj 1.136.615.218 zlatih mark in

4. od ustanovitve te bazelske banke do danes je izročila Nemčija banki 1.867.286.472 mark na račun reparacij.

Vsega skupaj je torej Nemčija plačala do danes okroglo 21 in pol milijard mark ali okroglo 290 milijard Din.

TUJKSI PROMET NA SUŠAKU V MESECU JUNIJU.

Tekom meseca junija je bilo na Sušaku 908 tujcev. Po narodnosti so bili: 488 Jugoslovanov, 122 Avstrijcev, 81 Čehoslovakov, 5 Angležev, 12 Italijanov, 10 Madžarov, 68 Nemcev, 18 Poljakov, 13 ostalih Evropejcev in 5 iz USA.

POVIŠANJE CEN SLADKORJU.

Glede na povišanje cen od strani tvornic, so zagrebški detajlisti povišali cene sladkorju v nadrobni prodaji. Kristalni sladkor stane sedaj 12.50 Din, sladkor v kockah pa 14 Din za kilogram.

Žitni preferencijal.

Te dni je objavilo Društvo Narodov poročilo o zadnji seji žitnega odbora Evropske komisije, ki se je vršila od 25.—27. junija t. l. v Ženevi. Ta dokument je po največ posvečen vprašanju preferencialnih carin za žito evropskega porekla. Kar se tiče tega vprašanja, je to gotovo eden najvažnejših dokumentov. Z njim se je takorekoč sankcionirala preferencialna politika in pojasnila doktrina, na podlagi katere so evropske države sprejele žitni preferencijal.

Razmotrivanja o vprašanju žitnega preferenciala so se vodila do sedaj v Društvu narodov na podlagi poročil Stucke (švicarski delegat in referent v tem vprašanju), ki je bilo podano za časa druge gospodarske konference, novembra preteklega leta v Ženevi. Poročilo Stucke je postavilo ta načela za preferencialno politiko: preferencijske carine bi morale veljati le za žito in derivate evropskega porekla, in to na način, da bi interesi tretjih držav ne bili oškodovani in zlasti interesi preokooceanskih držav. Z ozirom na to bi se preferencial daljal le v omejenih količinah, katere ne bi prekašale povprečni izvoz dotičnih evropskih držav tekom poslednjih pet let. Preferencial bi dajale evropske uvozne države, katere imajo visoke uvozne carine za žito. Kot kontra-koncesija za žitni preferencial bi se lahko dovolil industrijski preferencial pod pogojem, da na to pristanejo tudi tretje države. Te osnovne linije preferencialne politike so bile vzete na znanje na gospodarski konferenci, toda niso bile tudi odobrene. Gotove delegacije — zlasti francoska in italijanska — so iznesle rezerve načelnega pomena, smatrajoč preferencialno politiko za škodljivo in nevarno.

Na zasedanju žitnega odbora dne 27. junija t. l. se je situacija preokrenila. Načelne rezerve so popolnoma odpadle. Vse navzoče delegacije in torej tudi francoska in italijanska so sprejele princip preferencialnih carin v korist žita evropskega porekla. Da celo več, na znanje so bila sprejeta poročila gotovih držav, da so sklenile oz. da sklepajo trgovinske pogodbe na bazi preferenciala. Z ozirom na to je odbor delal na to, da utrdi gotova pravila, katera naj bi se spoštovala pri sklepanju takih pogodb. Ta pravila so takole izražena:

1. Da ne bo mogoče preferenciala prikriti, bodo vsi sporazumi na tej bazi javni in registrirani se bodo v sekretarijatu Društva Narodov;

2. Te pogodbe predpostavljajo pristanelek tretjih držav.

3. Če je predvidena kaka kontra-koncesija, ne sme ta imeti preferencijskega karakterja, temveč mora biti pristopna vsem, ki uživajo največje ugodnosti.

4. Preferencial naj bo označen v % znižanja carine, bodisi v gotovi redukciji carine; uporabljati se bo le na omejene količine.

5. Končno, preferencial bo začasno in omejeno prenehanje klavzule o največjih ugodnostih.

Ta splošna pravila so izpopolnjena s poročilom g. Pilje, ki ga je predložil 25. junija t. l. Žitnemu odboru v imenu držav srednje in vzhodne Evrope. Predlogi poročila g. Pilje so vsebovani v tretjem delu poročila Žitnega odbora. Ti so sledeči:

1. Agrarne države srednje in vzhodne Evrope zahtevajo preferencial za pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo in moko.

2. Te države smatrajo, da more dati preferencial popolnoma zadovoljujoče rezultate, če, ako ga sprejmejo vse države v Evropi. Kljub temu — iz oportunitete — one zahtevajo za sedaj preferencial le od onih držav, katere običajno uvažajo žito od njih.

3. Preferencial se mora odobriti le v omejenih količinah. Toda bistveni interes za izvoznike države je, da ves prevešek žita, s katerim one razpolagajo, uživa preferencial. Samo v tem primeru bi mogle te države doseči cilj preferencialnega režima, namreč povišanje notranjih žitnih cen nad svetovno pariteto. Iz tega razloga bi se morali določiti kontingenti, ki naj uživajo ugodnost preferencialnih carin, tako da bi obsegali ves prevešek žita dotičnih držav.

4. Prepuščajoč bilateralnim pogodbam izbiro oblike preferenciala, smatrajo izvozne države, da predstavlja redukcija carin najprimernejšo obliko za njih interese.

Z dopolnitvijo poročila g. Pilje, predstavlja doktrina, katero je izdelal žitni odbor, znaten napredek napram poročilu Stucke. Glavne razlike leže v vprašanju kontingenta in v obliki kontra-ugodnosti. Po poročilu g. Stucke bi se določala količina kontingenta po povprečnem izvozu agrarnih držav v preteklih letih, brez ozira na obstoječi prevešek žetve. Tako omejeeni preferencial bi mogel doseči zaželjeni cilj samo v letih slabe letine, kajti vse dotlej dokler obstoje v državi zaloge žita, ki se ne morejo poslužiti preferenciala, ne morejo cene žita dosegati cen nad svetovno pariteto. Poročilo g. Pilje pa je popolnoma zadovoljujoče. Ako smo v stanju, da ves svoj prevešek žetve izvozimo po preferencialnih carinah, bi prav gotovo mogle naše notranje carine doseči nivo cen svetovne paritete plus preferencial.

Kar se tiče kontra-ugodnosti, bi te ne mogle dobiti po novem naziranjju preferencialne oblike. Žitni preferencial bi moral biti enostranski in kontra-ugodnosti bi se morale reklamirati po klavzuli o največjih ugodnostih.

Važno je, da tukaj še omenimo sugestijo, ki jo vsebuje peti del poročila žitnega odbora. »Kapitalne važnosti je, pravi poročilo, v svrhu vzdržanja reda v mednarodnih trgovskih odnosih, da se prouči preferencialni režim, katerega dajo ene države drugim s strani kakega nevtralnega in popolnoma objektivnega organa, kateri bi moral dognati ali ta odgovarja zgoraj omenjenim načelom.« Radi tega želi žitni odbor, da bi bili vsi aranžmani te vrste predloženi sekretarijatu Društva Narodov. Ta kontrola preferencialne politike se ne more smatrati za umestno. Preferencial, kot javno sredstvo trgovinske politike, more biti zelo koristen, toda kot predmet tajnih traktacij, je preferencial opasno orodje, ki je sposobno, da zanese anarhijo v mednarodne trgovinske odnose.

V splošnem pa moremo biti s poročilom žitnega odbora zadovoljni. Evropske države so končno — po dolgotrajnih razpravah na mednarodnih sestankih pravde, da preferencialni sistem odgovarja splošnim interesom Evrope in sprejele so ga kot dovoljeno sredstvo trgovinske politike Evrope. Praktično delo na tem polju bo v bodoče precej olajšano. Ne smemo pa misliti, da so že vse zapreke premagane. Če so dale evropske države pristanek, ga prekooceanske še niso dale. Od pristanka prekooceanskih držav, katere dotični režim v glavnem tudi zadeva, je odvisno v kolikšni meri in v kaki obliki se bo uresničil preferencial v Evropi.

**Naročajte in podpirajte
»TRGOVSKI LIST«!**

Posredovanje pri insolvencah.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani opozarja:

V zadnjem času se dogaja, da izposlujejo prezadolženci, s katerimi vodimo pogajanja v poravnalnih zadevah, od naših članov preko nas privoljenje za pristanek na poravnavo. Tak pristanek brez predhodnega konzultiranja naše pisarne je v škodo našim članom, ker se tako pisarna kakor tudi naš izvršilni odbor trudi v vseh insolvencah doseči kar največjo dosegljivo kvoto. Če torej člani pristajajo neposredno na poravnave, škodujejo ne le skupnemu interesu vseh prizadetih upnikov, ampak tudi svojim lastnim interesom. Pri nas se vsak insolventen slučaj strogo objektivno preišče, skrbi se za to, da se poleg sprejemljive kvote doseže tudi primerno jamstvo in zlasti tudi jamstvo, ki daje upnikom pravico, da proti porokom lahko brez nadaljnega postopaja izvršilnim putem (da torej porokov ni treba šele tožiti, če prezadolženec ne izpolnjuje pogojev poravnave) in pri nas se zlasti tudi skrbi, da prezadolženec vsak in tudi najmanjši obrok ob pravem času plača.

Koristi, ki jih imajo člani od naših intervencij pri insolvencah, so torej vsestranske in bistvene. Priporočamo zato vsem p. n. članom, da nas pooblastijo za zastopanje brez izjeme v vseh insolvenčnih primerih in da ne preklicujejo pooblastil, ki so nam jih že dali, ker s tem vedno sebi škodujejo. Prezadolženec, ki se izogiba našega posredovanja, ima sebične razloge in največkrat tudi nima čiste vesti, ker bi se sicer našega posredovanja ne izogibal. Doslej smo skoraj v vseh primerih insolventov, ki smo jih obravnavali, dosegli bistvene uspehe in zato ne dvomimo, da vrši naša organizacija vestno svoje delo v korist svojih članov. V vsakem primeru pa je našim članom itak obvarovana pravica, da uveljavijo svoje specialne želje bodisi pismenim putem, bodisi pri posvetovanjih upnikov, ki jih sklicujemo vselej, kadar je večje število članov udeleženih z znatnejšimi terjatvami.

V. POROČILO HMELJ. DRUŠTVA ZA SLOVENIJO O STANJU HMELJSKIH NASADOV.

Zalce v Savinjski dolini, dne 15. julija 1931.

Ze delj časa trajajoča tropična vročina brez padavin se že kaže v itak neenako razvitih nasadih — posebno na prodnatem svetu — na ta način, da orumenevajo spodnji listi in postanejo žrtve solnčnega paleža. Ako tropične vročine ne bo kmalu konec, bo sledilo še kaj opasnega.

Tačas je rastlina v najlepšem razcvetju — vendar koprni po temeljitem osveženju.

Naši hmeljarji so vobče minenja, da letošnji hmeljski pridelek ne bo preobilan.

Društveni odbor.

PRIPRAVE ZA POTUJOČO GOSPODARSKO RAZSTAVO.

V Beogradu pripravljajo gospodarsko razstavo, ki jo bodo prevažali in prirejali v raznih krajih v državi. Za razstavo so že priredili fotografske posnetke nekaterih vzornih gospodarstev, tako tudi odgajališča perutnine na kraljevem posestvu. V raznih krajih, kjer nameravajo prirediti razstavo, se bodo vršila predhodna posvetovanja med strokovnjaki in kmeti. Prvo takšno posvetovanje bo v Zagrebu.

»TRGOVSKI GLASNIK« SLUŽBENI ORGAN RAZSODIŠČA BEOGRAJSKE TRGOVSKE ZBORNICE.

Predsedništvo trgovske zbornice v Beogradu objavlja, da bo v bodoče pri vseh sporih, ki bodo predloženi razsodišču beograjske Trgovske zbornice v razsojo in pri katerih bo bivališče toženca neznano, pozvalo tega potom »Trgovskega Glasnika«, naj javi svoje bivališče ali imenuje zastopnika, ker bo v nasprotnem slučaju razsodišče samo postavilo zastopnika na njegovo nevarnost.

Obenem se določa »Trgovski Glasnik« za službeni list tega razsodišča tudi za vse druge zadeve.

Padanje konjunktura v Ameriki.

Industrijski položaj v USA se v zadnjem času ni zboljšal. V mesecu maju so izkazale najvažnejše industrije že zopet produkcijsko nazadovanje povprečno 4% napram aprilu, a 14 odstotno napram lanskemu maju in celo 30 odstotno napram maju leta 1929. Pričakovano zboljšanje v jekleni industriji je izostalo. Produkcija surovega železa je zaostala v prvi letošnji polovici za istodobno produkcijo lanskega leta za 33 odstotkov, produkcija jekla za 31 odstotkov. Ker produkcija avtomobilov zopet pada in tudi stavbo delovanje ni zadovoljivo, ne more jeklena industrija pričakovati nikakšnega bistvenega poživljenja. Produkcija avtomobilov v letošnjem maju je znašala 269.000 kosov proti 285.000 v aprilu in 362.000 v lanskem maju. Ameriška industrija se protivi od strani železniških družb nameravanemu zvišanju voznine, s čimer bi imele družbe za ca 60 milijonov dol. več dohodkov. Neugodni kupčijski položaj se izraža tudi v naročilih tovarnih vagonov pri glavnih progah; letos je bilo v majskem tednu zahtevanih za prevažanje 739.000 vagonov proti 921.000 v lanskem majskem tednu. V blagovnem prometu se javlja proti prejšnjim mesecem precejšen padec v izvozu fabrikatov ob precej enako ostalem uvozu. Zanimivo je, da prorokujejo poročila bank zboljšanje kupčije, pri čemer mislijo pač na trgovino, ki izkazuje zares že večji obseg.

Glede dividend v prvem letošnjem polletju beremo sledeče: V tem času je v USA 521 delniških družb znižalo svoje dividende, 610 družb je pa izplačevanje dividend popolnoma ustavilo, dočim so odnose številke za prvo lansko polletje 114 in 292. Zlasti se pozna to padanje v bakreni in v avtomobilni industriji; izplačila dividend bakrenih družb so se v imenovani dobi skrčila od 116.400.000 dol. na 49.300.000, pri avtomobilnih družbah pa od 113.800.000 na 62.400 tisoč dol. Petrolejske družbe so izplačale v prvem lanskem polletju na dividendah 239.900.000 dol., letos 167.600 tisoč, jeklena industrija 100 in 78,5 mil. dol., železnice 280,5 in 264,2 mil. dol. Zanimivo je, da so Public Utilities (občerkoristne družbe) mogle kljub gospodarski krizi zvišati izplačilo dividend od 495 na 624 mil. dol.

Konkurzi in prisilne poravnave.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za mesec junij 1931. sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta):

1. **Otvorjeni konkurzi:** v Dravski banovini 9 (6), v Savski banovini 4 (—), v Vrbaski banovini — (—), v Primorski banovini — (3), v Drinski banovini 3 (3), v Zetski banovini 1 (1), v Dunavski banovini 7 (12), v Moravski banovini 2 (6), v Vardarski banovini 2 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (6).

2. **Otvorjene prisilne poravnave izven konkurza:** v Dravski banovini 2 (2), v Savski banovini 9 (5), v Vrbaski banovini — (—), v Primorski banovini 4 (1), v Drinski banovini 3 (2), v Zetski banovini 1 (—), v Dunavski banovini 27 (6), v Moravski banovini — (—), v Vardarski banovini 1 (—), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (2).

3. **Odpravljeni konkurzi:** v Dravski banovini 7 (11), v Savski banovini 4 (7), v Vrbaski banovini — (—), v Primorski banovini 1 (4), v Drinski banovini 4 (7), v Zetski banovini 1 (—), v Dunavski banovini 13 (7), v Moravski banovini 4 (19), v Vardarski banovini 3 (4), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (4).

4. **Odpravljene prisilne poravnave izven konkurza:** v Dravski banovini 7 (4), v Savski banovini 3, v Vrbaski banovini —, v Primorski banovini 1, v Drinski banovini —, v Zetski banovini —, v Dunavski banovini 2, v Moravski banovini —, v Vardarski banovini 1, Beograd, Zemun, Pančevo —.

Posvetu

Število organiziranih inženjerjev in arhitektov v Jugoslaviji je lani znatno naraslo in je sedaj sledeče: Sekcija Beograd 768 članov, Zagreb 429, Novi Sad 163, Ljubljana 242, Sarajevo 202, Split 83, Skoplje 64.

Ruska naročila v Nemčiji so znašala v juniju 186 milijonov mark; takšne vsote ne izkazuje doslej še noben mesec in si jo razlagajo iz nedavno doseženega spoprazuma glede plačilnih pogojev.

Cena železa je v zadnjem času zopet nekoliko narasla, kakor pravijo poročila iz Antwerpena itd.

London šteje v svojem policijskem okrožju 8.203.000 prebivalcev, za 9,7% več kot leta 1921. Anglija sama šteje ca. 40 milijonov prebivalcev, med njimi 19 milijonov moških; na 1000 moških pride 1087 žensk, a v zadnjih letih se razmerje boljša v prilog ženskam.

Zahteve inozemskih upnikov na dunajski Kreditni zavod znašajo skupno 76 milijonov dolarjev in so tako-le razdeljene: Velika Britanija 27 milijonov dolarjev, USA 24, Francija 6, Holandija 6, Švica 6, Nemčija 5, druge države 2 milijona dolarjev.

Število brezposelnih v Avstriji je padlo v drugi polovici junija za 5400 na 191.150 oseb, a padec gre le na rovaš zveznih dežel, dočim število brezposelnih na Dunaju raste.

V Nemčiji bodo pridelali letos 700.000 do 800.000 ton več pšenice kot sicer, vsled česar bo zlasti glede na težavno financiranje letine potrebna prilagoditev nemških agrarnih kreditov na spremenjeni položaj in je računati z močnim prisilnim upoštevanjem v mletvi domače pšenice.

Cosulih v Trstu zaključuje preteklo poslovno leto s čistim dobičkom 24 milijonov lir in se bo prekinjeno izplačevanje dividend nanovo pričelo, letos 6 odstotkov.

Češkoslovaška se pogaja glede novih trgovskih pogodb z ogrsko delegacijo v Zenevi, z avstrijsko na Dunaju in glede revizije trgovske pogodbe s poljsko delegacijo v Pragi.

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrcalno 6 - 8 mm, masinsko 4 - 6 mm, portalno, ledasto, alabaster i. t. d.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII — Telefon 23-43
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSIJEK

Romunska Kreditna banka v Bukarešti je prevzela od banke Anglo-International večje število podružnic v Romuniji in ji je odstopila za to večjo postavko svojih delnic.

Carinska zveza med Belgijo in Holandijo se je pričela razmotrivati v zadnjem času v prav resnih strokovnih krogih obeh imenovanih dežel.

Glede eksportnih kreditov v Češkoslovaški je bilo po živahni debati sklenjeno, da se Rusija ne izključi. Državno jamstvo je bilo določeno z maksimalno 1.500.000 Kč. Riziko eksporterja je bil omejen s 35 odstotki.

Izvoz paprike v Ogrski hoče vlada monopolizirati in jo prodajati na inozemskih trgih po isti ceni kot se prodajajo manj vredne španske vrste, da odstrani špansko konkurenco. Producenti naj bi dobili za to večjo ceno doma. Sicer pa producenti proti nameri vlade protestirajo.

Svetovna produkcija sladkorja v kampanji 1930/31 je cenjena na 29.600.000 ton proti 28.400.000 tonam v kampanji 1929/30 in 19.900.000 tonam v zadnji predvojni kampanji 1913/14. Svetovno porabo sladkorja v kampanji 1929/30 navajajo s 27 milijoni ton.

ZA TRGOVINO Z ŽITOM.

Odbor za organizacijo izvoza v Londonu je predlagal, naj bi se ustanovil poseben urad, ki bi skrbel za informacije v vseh vprašanih žitne trgovine.

Svetovna trgovina in plačilne bilance.

Iz Zeneve beremo od pričetka t. m.: Od gospodarskega odelika pri tajništvu Društva narodov zdržema izdajana vrsta brošur »Spomenica (memorandum) o svetovni trgovini in plačilnih bilancah« je bila te dni obogatena s ca. 250 strani obsega »Spomenico o plačilnih bilancah v letih 1927. do 1929.«. Uvodno poglavje nam podaja pregled najvažnejših dogodkov na mednarodnem trgu kapitala do konca leta 1930., dočim obsega glavni del posamezne študije in plačilne bilance 29 držav, v enotnih prispodobnih tabelah. V uvodnem poglavju se raziskuje zveza med borzno spekulacijo v USA ter v drugih važnih upniških državah s pretresi na mednarodnem glavničnem trgu na podlagi statističnih podatkov o glavničnih emisijah v raznih državah. Hkrati so podani specializirani podatki o gibanju zlata in o razvoju obrestne mere v dobi velikega padca cen 1926 do 1929 in v času nato.

Pregled o razvoju glavnice jasno kaže, v kako veliki izmeri je padec cen v USA in drugod omejili to gibanje pred sedanjo krizo. Od 1928 do 1929 n. pr. je padel **ekspert kapitala v USA** od 1059 milijonov dolarjev na 213 milijonov; in **Francija** je svoj izvoz kapitala ustavila takoj, ko se je njen uvoz zlata in blaga zvišal. Pri angleškem **ekspertu kapitala** se leta 1929 sicer ni izpremenila vsota, pač pa značaj eksporta; emisije kapitala za inozemstvo so se zmanjšale skoraj za tretjino in velik del eksporta je obstojal v kratkoročnem posojilnem denarju za Newyork. Leta 1930. je pa padel prevešek iz trgovine in iz tekočih transakcij v Londonu od 138 na 39 milijonov funtov. Nemčija je znižala leta 1929. svoje inozemske emisije na polovico, Kanada je postala v istem letu uvozna dežela kapitala, dočim so Danska, Jugoslavija

in Japonska kapital izvažale. Zanimivo je, da si je leta 1929. izposodila v New Yorku med vsemi evropskimi državami največ denarja **Svedska** in ne Nemčija. Seveda so bile pa od Švedov izposojene vsote namenjene **zopet za eksport v druge dežele**, ki niso mogle dobiti v New Yorku kreditov pod ugodnimi pogoji. Ameriški krediti za Kanado in Svedsko so znašali leta 1928. 200 milijonov dol., leta 1929. 254 milijonov, dočim so padli krediti za vse ostale najvažnejše dolžniške dežele (Nemčija, Avstralija, Argentina, Brazilija, Colombia in Japonska) v isti dobi od 620 na 54 milij. dolarjev. V začetku leta 1930. je nastopila za prav kratko dobo nekakšna reakcija v obliki začasnega naraščanja glavničnih emisij in nekega gotovega približevanja obrestnih mer v upniških in dolžniških državah; nato se je pa vsled političnih težkoč v Južni Ameriki (revolucije) in drugod in vsled vplivov gospodarske krize ojačilo splošno pomanjkanje zaupanja; nastopilo je **novi večji kopičenje kapitala** v upniških državah ob znatnem nabiranju zlata, spremljano od monetarne inflacije v številnih državah in od pretresa v trgovskem prometu.

Spomenica obsega nadalje opis mednarodnih plačilnih ureditev v raznih državah; večina tu uporabljenih podatkov je uradna ali poluradna, mnogi so obdelani izključno le za spomenico, a bilo je uporabljenih tudi nekaj podatkov iz zasebnih virov. Ta opis podaja **plačilne bilance** po obeh skupinah »tekoči predmeti« in »gibanje glavnice«. Na koncu vsakega poglavja — vsaki državi je namenjeno eno poglavje — dobimo podatke o glavničnih mednarodnih terjatvah ali dolgovihi vlade in zasebnega gospodarstva. Ti kakor tudi drugi podatki knjige so navedeni po možnosti za dobo več let, ne samo za prvotno predvidena leta 1927 do 1929; to pa zato, da je primerjanje olajšano.

Ze v 24 urah barva, pleštra in keramični snazi ob teke, klobuke itd. Skrinje in svetlobika stajice, ovratnike in manšete, Pere, susi, munga in lika domace perile

tovarna JOS. REICH.

Vpisale so se nastopne firme:

Sedež: Celje.

Besedilo: R. & Z. Pakj.

Obratni predmet: Izdelovanje in prodaja vseh vrst moškega perila, ovratnikov in samovencnic.

Družbena oblika: Javna trgovska družba od 1. junija 1931.

Družabniki: Pakj Rudolf, trgovec v Celju, in Pak Zlata, trgovčeva soproga v Celju.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, dne 17. junija 1931. — Firm. 303/31 — Rg A III 120/2.

*

Sedež: Laško.

Besedilo: Gostilničarska pivovarna d. d. Laško.

Obratni predmet: Namen družbe je postaviti in obratovati moderno pivovarno v Laškem. Družba bo tudi uredila svoje prodajne depoe potom novoustavitve ali potom najema obstoječih, vzdrževala vsa, k temu potrebna sredstva in pravice ter preskrbelala potrebne koncesije.

Družbina oblika: Delniška družba, ustanovljena na ustanovnem običnem zboru dne 16. junija 1931 z odobritvijo ministrstva za trgovino in industrijo z dne 15. aprila 1931, II. br. 979/K in kr. banske uprave z dne 27. maja 1931 VIII No. 1604/3.

Družba je ustanovljena za nedoločen čas.

Delniška glavnica: Din 10.000.000, razdeljena na 20.000 delnic po Din 500 nominalne vrednosti. Ta osnovna glavnica zvišala se je na podlagi določil § 5 družbenih pravil na ustanovnem običnem zboru na 15 milijonov Din ter je povišek po Din 5 milijonov porazdeljen na 10.000 delnic po Din 500 nominalne vrednosti.

Upravni svet obstoji iz devet članov. Člani upravnega sveta so: Majcen Ciril, restavrater, Zidani most; dr. Roš Fran, odvetnik in župan, Laško; inž. Uhlir Hugo, veleposestnik, Ruda; Lakner Alfonz, hotelir, Črnomelj; Kramar Josip, drogerija, Celje; Trop Ognjeslav, hotelir, Laško; Meštrovič Ivica, posestnik, Zagreb, Savska c.; Miklič Franc, hotelir, Ljubljana; Černe Mihael, hotelir, Bled.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, dne 24. junija 1931. — Firm. 337/31 — Rg. B II 68/2.

*

Sedež: Št. Vid nad Ljubljano.

Besedilo: Trgovina S. J. Rozman, družba z o. z.

Obratni predmet: Trgovina z mešanim blagom.

Družbena pogodba z dne 22. junija 1931. Družba je ustanovljena za nedoločen čas.

Visokost osnovne glavnice: 22.000 Din. Na to vplačani zneski v gotovini: 2000 Din, v apertu donošeno 20.000 Din.

Poslovodje: Rozman Stanko, Št. Vid nad Ljubljano; Koman Jože, Škofja Loka, Spodnji trg 12.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 27. junija 1931. — Firm. 597/31 — Rg C IV 293/1.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopni firmi:

Sedež: Maribor.

Besedilo: Prva hrvaška štedionica v Zagrebu, podružnica v Mariboru.

Pravica podpisovati firmo podružnice v smislu pravil in instrukcij se je podelila Gjergja Nikoli, uradniku podružnice v Mariboru.

Okrož. kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 18. junija 1931. — Firm. 525/31 — Rg B I 27/31.

Občni zbor Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo.

(Nadaljevanje.)

Prav krivično je obremenjeno trgovstvo tudi z izrednim prispevkom za vzdrževanje javnih cest. Medtem, ko je določena za promet po cestah letno prevožena teža do 52 ton, ki je izrednega prispevka za vzdrževanje cest oproščena, navaja uredba o pobiranju izrednega prispevka za vzdrževanje javnih cest, da plačuje trgovec, odnosno industrijalec ta izredni prispevek že pri normalni uporabi cest, torej tudi izpod 52 ton letno prevožene teže.

Navodila, ki jih je izdala glede pobiranja izrednega prispevka za vzdrževanje javnih cest kr. banska uprava s posebnim pravilnikom, pa grede preko zakona. Zakon o samoupravnih cestah določa namreč, da je dolžan plačevati izredni prispevek samo, kdor povzroča znatno večje stroške za vzdrževanje cest nego ostali, to je oni, ki prevažajo po cesti več ton blaga, kot je to pri navadnem obratu. Normalni obrat pa je označen z 52 ton prevožene teže letno.

S tem pravilnikom se je torej prezrlo načelo normalnega obrata za trgovsko in industrijska podjetja in mora, po definiciji v pravilniku, plačati industrija in trgovina izredni prispevek tudi pri normalni uporabi cest.

S tem je postal izredni prispevek za vzdrževanje javnih cest za trgovino nov direktni cestni davek, kljub temu, da je v zmislu zakona uporaba cest pod 52 ton letno oproščena tega prispevka.

Za vzdrževanje cest se je z uvedbo cestnega fonda uvedlo tudi pobiranje sreske cestne doklade. Kaj je sreska cestna doklada? Sreska cestna doklada je prispevek za ceste v gotovem srezu. Z zakonom o samoupravnih dokladah se je dovolilo pobiranje doklad na neposredne davke samoupravnim telesom. Srezi pa niso samoupravna telesa in radi tega sreska cestna doklada ni v skladu z zakonskimi določbami o samoupravnih dokladah. Po podatkih, ki jih je zbrala Zveza, znaša sreska cestna doklada od 33 do 70%, kar pomenja v obliki samoupravnih doklad in cestnih davščin brezdomno novo, jako občutno breme.

V obče pa je treba glede cestnih doklad ugotoviti, da trgovstvo rekonstrukciji cestnega omrežja nikakor ne nasprotuje, nasprotno, želi, da bi naše ceste odgovarjale vedno večjemu tovarnemu in avtomobilskemu prometu. Trgovstvo se tudi zaveda, da je temeljita rekonstrukcija cest zvezana z velikimi finančnimi potrebami, pa se znosnega prispevanja za ureditev in vzdrževanje cest ne brani. Toda številne nove davščine, namenjene cestnemu fondu, znašajo mnogo milijonsko vsoto, ki je gospodarski krogi ob današnji težki gospodarski depresiji, ne zmorejo. Z novimi cestnimi davščinami se ne bo mogla izvesti rekonstrukcija cestnega omrežja tako, da bi se spravile ceste, ki so na mnogih krajih radi 15-letnega slabega in pomanjkljivega vzdrževanja domala brez temeljev, zopet v dobro stanje.

Za rekonstrukcijo cestnega omrežja je treba večjih finančnih sredstev, ki pa naj se dobe iz dolgoročnega amortizacijskega posojila ob znosnih anuitetah, ki bodo v skladu z gospodarsko močjo davkoplačevalcev.

Sedanji sistem obdavčitve s cestnimi dokladami in drugimi davščinami odločno nasprotuje ne le tendenci po znižanju javnih davstev, ki so presegale meje znosljivosti, marveč posegajo samoupravne davščine vobče tako globoko v celokupno narodno gospodarstvo, da je v financiranju samouprav nujno potrebna temeljita remedura, s katero naj bi se obvarovalo naše gospodarstvo težkih posledic, ki jih taka finančna politika brezdomno prinaša.

Jugoslovanska trgovina na Jadranu.

Pod tem naslovom je »Giornale d'Italia« nedavno priobčil članek, v katerem konstatira, da se Jugoslavija zelo trudi, da bi dobila od svoje obale čim večjo korist, kar se ji je tudi že v marsičem posrečilo. Tako n. pr. pravi članek, je Jugoslavija zgradila 1316,5 km novih železnic, 313,8 km jih je v gradnji in 1985 km je projektiranih. Največja ovira, da se pomorski promet ne more prav razviti, pa je pomanjkanje skladišč. Toda tudi to vprašanje bo rešeno tekom prihodnjega leta, kajti jugoslovanska vlada je že dala in bo v prihodnje zopet dala velike kredite za nove gradnje. Do sedaj se je potrošilo 31.635.791 Din za razne gradnje brez izdatkov za manjše luke. Razen tega je odobrenih 17.000 Din posebej za sušiško luko, zlasti za progo, ki naj veže Sušak z Martinšćico in Bakar. Nadaljnih 39 milj. Din je določenih za gradnjo novega bazena na Sušaku ter za dve novi skladišči na Sušaku in Splitu.

Monopolski magacini v Gružu bodo stavljeni na razpolago svobodnemu trgovskemu prometu.

Po jugoslovanski statistiki nam kaže jugoslovanska pomorska trgovina z inozemstvom lanskega leta sledečo sliko:

Italija	13.587.085 q	56,1%
Jugoslavija	6.412.230 q	26,5%
Grčija	1.760.125 q	7,2%
Anglija	1.243.287 q	5,1%

Po tej statistiki je torej bila udeležba Italije na jugoslovanski prekomorski trgovini dvakrat večja nego Jugoslavije same.

Po najnovejših statističnih podatkih je prišlo l. 1929 v jugoslovanske luke 183.916 ladij s 29.907.022 tonami napram 170.009 ladij s 28.799.722 tonami v l. 1928. Promet v jugoslovanskih lukah je torej znatno porastel. K temu je gotovo mnogo pripomogla država s svojimi subvencijami, katere daje raznim paroplovnim družbam.

Članek nato nadaljuje in človek bi mislil, da je baš to naslednje bilo tisto, kar je člankarja napotilo do tega, da je napisal te vrstice.

Članek namreč pravi, da se v zadnjem času razvija v Jugoslaviji sistematična propaganda za nacionalizacijo vsega pomorskega prometa. Kot primer

za to navaja članek okrožnico, katero je preteklo leto razposlala dubrovniška trgovska zbornica na vse trgovce v svojem področju. V tej okrožnici se pozivajo vsi trgovci izvozniki in uvozniki, naj se poslužujejo pri svojih trgovskih poslih z inozemstvom izključno le jugoslovanskih ladij. Kot razlog za to se navaja, da je treba delati na povzdigi jugoslovanske trgovske mornarice, kar je mogoče le s povečanjem prometa. Prav tako presijo da uporabljajo tudi časopisi in razne organizacije.

Članek zaključuje, da kljub vsemu temu niso vse te organizacije prepričane, da bo mogoče posluževati se vedno narodne mornarice. Vzrok temu je, da je prevoz z jugoslovanskimi ladjami dražji od inozemskih ter da je jugoslovanska mornarica še tako majhna, da še dolgo ne bo mogla zadostiti vsem potrebam pomorskega prevoza.

Mi pa pravimo, da je naša mornarica sicer majhna, da pa z dneva v dan raste in da bo mogla ob smotreni pomorski politiki, ki jo je začela naša vlada, tudi glede prevoznih tarif konkurirati z inozemsko tonažo.

Ljubljanska borza

Tečaj 17. julija 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2275,55	2282,39
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	786,85	789,21
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curich 100 fr.	1096,65	1099,95
Dunaj 100 šillingov	792,87	795,27
London 1 funt	273,94	274,76
Newyork 100 dolarjev	5636,74	5653,74
Pariz 100 fr.	221,19	221,85
Praga 100 kron	167,24	167,74
Stockholm 100 šved. kr.	1508,99	1513,50
Trst 100 lir	294,71	295,61

VIKTOR MEDEN

veležanjarna, tvornica likerjev, rum, vinjaka in brezalkoholnih pijač

Ljubljana, Celovška c. 10

Kakšna je obremenitev iz banovinskega proračuna v naši banovini napram drugim banovinam v državi kaže nazorno sledeči pregled:

Letošnji banovinski proračuni, odobreni po finančnem ministrstvu znašajo:

Vardarska banovina	74.783.494 Din
Vrbaska banovina	56.355.588 Din
Dravska banovina	151.896.796 Din
Drinska banovina	123.304.309 Din
Dunavska banovina	160.661.911 Din
Zetska banovina	69.422.575 Din
Moravska banovina	88.065.622 Din
Primorska banovina	70.181.855 Din
Savska banovina	220.479.455 Din

Skupaj vsi banovinski proračuni 1.015.151.605 Din.

Doklada na državni neposredni davek je najvišja v Dravski banovini in znaša 35%, v Vardarski 30%, v Vrbaski, Zetski, Moravski in Primorski banovini 25%, v Drinski, Dunavski in Savski banovini pa 20%.

Z drugimi besedami rečeno, odpade od skupnega banovinskega proračuna na vsakega prebivalca v:

Vardarski banovini	53-22 Din
Vrbavski banovini	66-30 Din
Dravski banovini	146-05 Din
Drinski banovini	88-07 Din
Dunavski banovini	76-50 Din
Zetski banovini	93-81 Din
Moravski banovini	73-31 Din
Primorski banovini	87-72 Din
Savski banovini	95-03 Din

Iz tega je dovolj jasno razvidno, da je z banovinskimi davščinami najtežje obremenjena Dravska banovina z 146-05 Din na osebo odpadajočega banovinskega proračuna, medtem ko znaša v vseh ostalih banovinah od 95-03 Din do 53-22 Din. Iz tega sledi tudi, da so pritožbe gospodarskih krogov v naši banovini proti prekomerno visoko odmerjenim banovin-

skim davščinam povsem opravičene in obenem opravičena tudi zahteva, da se to nevzdržno stanje čimprej ukine.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

O RAZGRNITVI RAZPOREDA PRIDOB- NINE IN DAVKA NA POSLOVNI PRO- MET ZA DAVČNO LETO 1931.

Davčna uprava Ljubljana okolica raz-
glašja: Odmera pridobnine in davka na
poslovni promet za davčno leto 1931. je
izvršena za vsa v okolišču te davčne
uprave se nahajajoča podjetja, obrate in
poklice in je razpored v zmislu določil
člena 131 zakona o neposrednih davkih
razgrnjen na vpogled davčnim zavezan-
cem med navadnimi uradnimi urami v
času od 20. do vštete 27. julija 1931
pri davčni upravi za okolico v Ljubljani,
justična palača, soba št. 107, II. nadst.
Vsak davčni zavezanec bo o ugotov-
ljeni davčni osnovi in o odmerjenem
davku še posebej obveščen s plačilnim
nalogom.

Prizivni rok 30 dni teče od dneva, ki
sledi prejemu plačilnega naloga. More-
bitne pritožbe je kolkovati s kolkom za
20— Din.

Dobava prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije
državnih železnic v Ljubljani sprejema
do 21. julija t. l. ponudbe glede dobave
100.000 kg cementa. — Strojni oddelek
Direkcije državnih železnic v Ljubljani
sprejema do 23. julija t. l. ponudbe glede
dobave 2500 kg mašila; do 28. julija t. l.
pa glede dobave 4700 zvitkov brzinome-
rskih trakov. — (Predmetni pogoji so
na vpogled pri omenjenih oddelkih). —
Direkcija državnega rudnika Kakanj
sprejema do 23. julija t. l. ponudbe glede
dobave usnja, smole, kreme za sedla in

2000 m jeklenih vrvi. — (Predmetni oglaš-
je z natančnejšimi podatki je v pisarni
Zbornice za TOI v Ljubljani interesen-
tom na vpogled).

Dobave. Direkcija državnega rudnika
Velenje sprejema do 20. julija t. l. po-
nudbe glede dobave 50 m platna za rju-
he ter glede dobave okroglega železa za
betoniranje; do 25. julija t. l. pa glede
dobave obročev, flanš ter glede dobave
100 kub. m plohov. — Direkcija držav.
rudnika Kakanj sprejema do 23. julija
t. l. ponudbe glede dobave 5 kg pruske
kisline in 125 kg vrvi. — Direkcija drž.
železnic Subotica sprejema do 25. julija
t. l. ponudbe glede dobave 800 kub. m
gramoza. — Direkcija državnega rudnika
Senjski Rudnik sprejema do 27. julija t.
l. ponudbe glede dobave žice, vijakov,
žebeljev, jeklenih krtač, pil itd., glede do-
bave 50 kub. m borovega lesa ter glede
dobave 2500 kv. m lepenke. — Direkcija
državne železarnice Vreš-Majdan spreje-
ma do 29. julija t. l. ponudbe glede do-
bave 40.000 kg portland-cementa, 10.000
kilogramov ovsa, 800 kg minija, 2000 kg
preje za pletenje slame. — Direkcija drž.
rudnika Kreka sprejema do 30. julija t.
l. ponudbe glede dobave gonilnih jerm-
nov, železne pločevine, železa, usnja ter
glede dobave dinametrov. — (Pred-
metni oglašje z natančnejšimi podatki so
v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani
interesentom na vpogled).

Prodaja odpadkov od oblek in obutev
se bo vršila potom licitacije dne 20. juli-
ja t. l. pri Upravi III. oddelka Zavoda za
izradu vojne odeje v Zagrebu. (Oglas je
na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v
Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Oddaja zgradbe poslopja v Delnicah
se bo vršila potom ofertalne licitacije
dne 27. julija t. l. pri inženjerskem od-
delku komande Savske divizijske oblasti
v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisar-
ni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji
pa pri istem oddelku).

J. HLEBŠ

ružba z o z.

LJUBLJANA, Sv. P. tra cesta 33

Soboslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z
najmodernejšimi vzorci,
točno po naročilu, so-
lidno in pod garancijo

Iržna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. Prigna-
nih je bilo 19 konj, 37 bikov, 347 volov,
418 krav, skupaj 844 komadov. Povpreč-
ne cene za različne živalske vrste na
sejmu dne 14. julija 1931 so bile sledeče:
Debeli voli 1 kg žive teže Din 5—5,75,
poldebeli voli 3,75—4,50, plemenski voli
3,50—4, biki za klanje 3—5, klavne kra-
ve, debele 3,25—5, plemenske krave 3
do 3,50, krave za klobasarje 1,75—2,50,
molzne krave 2,25—3, breje krave 2,25
do 3, mlada živina 3,50—5,50. Prodanih
je bilo 407 komadov, od teh za izvoz v
Avstrijo 55, v Italijo 15 komadov. —
Mesne cene: Volovsko meso I. vrste
1 kg Din 14—16, II. vrste 10—12, meso
od bikov, krav, telic 6—8, telečje meso
I. vrste 18—25, II. vrste 10—16, svinjsko
meso, sveže 12—25 Din.

DELNIŠKA DRUŽBA PIVOVARNE „UNION“, LJUBLJANA

PIVOVARNA IN SLADARNA
Tovarna za špirit in kvas
v Ljubljani I poštni predal 45.

priporoča svoje izborne izdelke, in sicer:
svetlo in črno pivo v sodih in
steklenicah, pekovski kvas, čisti rafi-
nirani in denaturirani špirit.

PODRUŽNA PIVOVARNA
v Mariboru

Telefon: Ljubljana 2310 in 2311 — Maribor 2023
Brzjavi: Pivovarna Union Ljubljana — Maribor

Pleskarstvo in ličarstvo

France Rebernik

Ljubljana

Komenskega ulica št. 22

Izvršuje vsa v to stroko spa-
dajoča dela, ter se toplo pri-
poroča cenjenim naročnikom!

Cene konkurenčne! Postrežba
točna!

— Telefon št. 3177 —

Tovarna mesnih izdelkov

Evald Popović, Ljubljana

modernizirana in na novo opremljena z najnovej-
šimi stroji, zaposlene najboljše strokovne moči

priporoča

svoje prvovrstne mesne izdelke
Dostavlja se blago po lastnih raznašalcih
na dom po vsakokratni dispoziciji, sicer
v zgodnjih jutranjih urah. Izven Ljubljane
se pošilja blago s prvimi jutranjimi vlaki
v delovnem času na št. 21-27, po delovnem
času na številko 21-51.

Naši raznašalci Vas obiščejo dnevno. Ako vsled pre-
zaposlenosti izostane obisk, **telefonirajte** v delovnem času na št. 21-27, po delovnem
času na številko 21-51.

Trgovci! Naročajte blago
pri trdkih, katere oglaš-
ajo v „Trgovskem listu“.

Najnovejša
dvokolesa z
motorčkom,
1 1/2 K. S., dvo-
kolesa, šivalni
stroji, otroški in
igračni vozički
in posam. zni
deli najceneje

Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in
otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska c. 4

Koncesijonirano elektrotehnično podjetje
ALEKSANDER KOZIČ
LJUBLJANA, Cesta v Rožno dolino 44. Telefon 30-41
Se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Izvršitev strokovnjaška. Cene zmerne.

Brzjavi: Krispercoloniate Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniate

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina koloni-
jalne robe. Ljubljana Zaloga špirta.
Veleprazarna kave. Dunajska cesta 33 raznega žganja in
Mlini za dišave. Mineralne vode.
Točna postrežba Ustanovljena leta 1840 Ceniki na razpolago

I. Slanovic

splošno ključavničarstvo
Ljubljana, Gajeva ulica 2

se priporoča za vsa v to stroko
spadajoča dela. Specijelno za
delikatesna in slaščičarska na-
mizna in izložbena stojala iz me-
denine ali železno poniklovana.

ŽITNIK PETER

Ljubljana, Ambrožev trg 9

TELEFON ŠTEV. 3146

SPLOŠNO KLEPARSTVO
SPECIALNA IZDELAVA
STRELOVODOV
„CONCO“ IZOLACIJE

TISKARNA MERKUR

Knjige, časopise, računa, vizitke, memorande, kuverte, tabele, lepake,
letake, naročilnice v blokih s poljubnim številom listov, barvotiske,
cenike kakor tudi vse druge tiskovine dobavlja hitro in po zmernih
cenah

Ljubljana, Gregorčičeva 23

Lastna
knjižno-
veznica